

SIKKERHETS DATABLAD

I samsvar med 2015/830 og 1272/2008

(Alle henvisninger til EUs regelverk og direktiver er forkortet til kun nummerbetegnelsen)

Utgitt 2016-11-29

Erstatter blad utstedt 2015-08-06

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Glykol G12++

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder

Frostvæske

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firma

Arom-dekor Kemi AB

Europavägen 1

SE-51291 SEXDREGA

Sverige

Telefon

+46 320 60500

E-post

info@aromdekor.se

1.4. Nødtelefonnummer

Kontakte giftinformasjonen tlf. 22 59 13 00. I akutte tilfeller (ambulanse): Ring 113

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008

Akutt giftighet (Kategori 4 svelging)

Mistenkes å skade ufødt barn (Kategori 2 Eksponeringsvei ukjent)

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering (Kategori 2)

2.2. Merkingselementer

Etikettinformasjon i henhold til 1272/2008

Farepiktogrammer

Varselord

Advarsel

Faresetninger

H302

Farlig ved svelging

H361d

Mistenkes for å kunne gi fosterskader

H373

Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering

Sikkerhetssetninger

P101

Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden

P102

Oppbevares utilgjengelig for barn

P270

Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet

P301+P312

VED SVELGING: Kontakt GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag

P308+P313

Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp

P501

Innhold og beholder leveres til autoriserte avfallshåndteringsanlegg

2.3 Andre farer

Ikke relevant.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Dette produktet består av en homogen væskeblanding.

3.2. Stoffblandinger

Legg merke til at tabellen viser kjente farer for ingrediensene i ren form. Farene reduseres eller elimineres når disse blandes eller spes ut, se avsnitt 16d.

Bestanddel	Klassifisering	Konsentrasjon
ETYLENGLYKOL		
CAS-nummer 107-21-1 EF-nummer 203-473-3 Indeksnummer 603-027-00-1	Acute Tox 4oral, STOT RE 2; H302, H373	60 - 100%
SODIUM 2-ETHYLHEXANOATE		
CAS-nummer 19766-89-3 EF-nummer 243-283-8	Repr 2d; H361d	1 - 5%

Forklaringer til ingrediensene og merkingen er angitt i Avsnitt 16e. Offisielle forkortelser er skrevet med normal stil. Med kursiv stil angis spesifikasjoner og/eller kompletteringer som har blitt brukt ved beregning av blandingens klassifisering, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt

Kontakt umiddelbart GIFTSENTRALEN eller lege.

Ved innånding

La den skadede hvile på varm plass med frisk luft. Vedvarer symptomet, oppsøk lege.

Ved øyekontakt

Skyll øyet i flere minutter. Hvis symptomene vedvarer, kontakt lege, fortrinnsvis øyenlege for råd om videre behandling. Angi merking under avsnitt 2 i denne sikkerhetsdatablad.

Ved hudkontakt

Normal vask av huden anses tilstrekkelig. Dersom det likevel forekommer symptomer, kontakt lege.

Ta av forurensede klær.

Ved svelging

Skyll munnen grundig først med vann og spytt ut skyllevann. Drikk minst en halv liter vann, hvis mulig med trekull og brekninger. Kontakt giftinformasjon (nødtel 112).

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ingen ytterligere relevant informasjon tilgjengelig.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ta dette sikkerhetsdatabladet med deg når du oppsøker lege.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slökkingsmidler

Egnet brannslukningsmiddel

Slukkes med vanddamp, pulver, karbondioksid eller alkoholbestandig skum.

Slökkingsmidler som av sikkerhetsmessige grunner ikke skal brukes

Skal ikke slukkes med vann med høyt trykk.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brenner med utvikling av røyk som inneholder skadelige gasser (karbonoksid og karbondioksid), og ved ufullstendig forbrenning, aldehyder og andre giftige, helseskadelige, irriterende eller miljøskadelige stoffer.

Merk at slukkevannet kan inneholde giftige eller på annen måte skadelige stoffer.

5.3. Råd til brannmannskaper

Beskyttende tiltak med hensyn til andre materialer på brannstedet.

Ved brann benyttes en åndedrettsmaske.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Gassmaske med filter A (brun) kan behøves.

Unngå inhalering samt kontakt med hud og øyne.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp i jord, vann eller luft.

Unngå utslipp til avløpsystemet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Sug opp væsken i inert absorpsjonsmiddel f. eks. vermikulitt, samle sammen stoffet og send det til avfallshåndtering.

Rester som etterlates etter sanering er farlig avfall. Kontakt kommunens renholdsetat for mer informasjon. Vis dette sikkerhetsdatabladet.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnittene 8 og 13 for personlig verneutstyr og avfallshåndtering.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Dampen skal ikke inhaleres og unngå kontakt med hud, øyne og klær.

Oppbevares utilgjengelig for barn og husdyr.

Produktet ska oppbevares slik at risiko for menneskers helse eller miljøet forebygges. Unngå kontakt med mennesker og dyr og slipp ikke ut produktet i et sårbart miljø.

Hold dette produktet adskilt fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr.

Ikke spis, drikk og røyk i rom hvor dette produktet håndteres.

Arbeid slik at søl forhindres. Hvis søl likevel skulle forekomme, skal det umiddelbart tas hånd om i henhold til anvisningene i avsnitt 6 i dette sikkerhetsdatabladet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Skal ikke lagres over normal romtemperatur.

Håndteres i rom med god ventilasjon.

Oppbevares i godt ventilt skap, ikke over øyehøyde.

Evakueringsplan bør være tilgjengelig, og rømningsveier skal ikke blokkeres.

Nøddusj og mulighet for å skylle øynene skal finnes på arbeidsplassen.

Oppbevares kun i originalforpakningen.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ikke relevant.

AVSNITT 8:

EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

8.1.1 Nasjonale grenseverdier, Norge

ETYLENGLYKOL

Nivågrenseverdi 20 ppm / 52 mg/m³ Korttidsgrenseverdi 40 ppm / 104 mg/m³ Anm. HT

Andre ingredienser (se avsnitt 3) mangler hygieniske grenseverdier.

8.2. Eksponeringskontroll

For å forebygge yrkesrisiko skal det tas hensyn til helsefarene (se punkt 2, 3 og 11) forbundet med dette produktet og dets ingredienser i samsvar med EU-direktivet 89/391 og 98/24 og nasjonal arbeidsmiljølovgivning.

Øyebeskyttelse bør anvendes ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

Bruk vernehansker av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller konsultere arbeidsmedisinsk ekspert for alternative materiale. Vis dette sikkerhetsdateblad.

Arbeid uten vernehansker bør kun skje ved håndtering av svært små mengder.

Velg mekanisk slitestyrke med hensyn til arbeidsoppgavens type i henhold til merkingen med tilsvarende piktogram med fire sifre som viser motstand mot oppskraping, kutting, opprivning og punktering, der 1 er verst og 4 eller 5 er best.

All naken hud skal beskyttes mot å komme i kontakt med produktet.

Gassmaske med filter av typen A (brun) kan være påkrevd.

For begrensning av miljøeksponering, se avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Utseende	Form: væske Farge: rød
b) Lukt	Svak lukt
c) Luktterskel	Ikke aktuelt
d) pH	Ikke aktuelt
e) Smeltepunkt/frysepunkt	Ikke aktuelt
f) Startkokepunkt og kokeområde	Ikke aktuelt
g) Flammepunkt	> 93°C
h) Fordampingshastighet	Ikke aktuelt
i) Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke aktuelt
j) Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Ikke aktuelt
k) Damptrykk	Ikke aktuelt
l) Damptetthet	Ikke aktuelt
m) Relativ tetthet	1.1 kg/L
n) Løselighet(er)	Vannløselighet Ubegrenset løselig (100%)
o) Fordelingskoeffisient; N-oktanol/vann	Ikke aktuelt
p) Selvantenningstemperatur	400 °C
q) Nedbrytingstemperatur	Ikke aktuelt
r) Viskositet	Ikke aktuelt
s) Eksplosjonsegenskaper	Ikke aktuelt
t) Oksidasjonsegenskaper	Ikke aktuelt

9.2. Andre opplysninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Produktet inneholder ingen stoffer som kan forårsake farlige reaksjoner under normale håndterings- og bruksforhold.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale lagrings- og bruksforhold.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente farlige reaksjoner.

10.4. Forhold som skal unngås

Holdes unna varme og direkte sollys.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå kontakt med sink og galvaniserte materialer.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Brytes ikke ned til farlige stoffer.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Generell eller uspesifikk toksisitet

Legg merke til at produktet er helseskadelig.

Helseskadelighet

Produktet er helseskadelig.

Giftighet ved gjentatt dose

Gjentatt eksponering kan forårsake organskader.

CMR-virkninger

Kriteriene for klassifisering kan ut ifra tilgjengelige data ikke anees for å være oppfylte.

Etsende og irriterende effekter

Kontakt med øynene kan forårsake svie eller irritasjon.

Påvirkning på dømmekraften og andre psykologiske virkninger

Påvirkning av dømmekraften eller annen psykologisk virkning kan ikke utelukkes ved høye doser.

Relevante toksikologiske egenskaper

ETYLENGLYKOL

LD50 kanin (Dermalt) 24h > 2000 mg/kg dermal

LC50 rotte (Innånding) 4h > 2.5 mg/L

LD50 rotte (Oral) 24h = 4700 mg/kg oral

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

ETYLENGLYKOL

LC50 regnbueørret (*Oncorhynchus mykiss*) 96h > 18500 mg/L

LC50 elrits (*Pimephales promelas*) 96h = 72860 mg/l

EC50 Stor dafnie (*Daphnia magna*) 48 h > 100 mg/l

EC50 Stor dafnie (*Daphnia magna*) 24h > 74000 mg/L

EC50 Alger (*Selenastrum capricornutum*) 96h 6500 - 7500 mg/L

Produktet er eller inneholder stoffer som er klassifisert som helseskadelige. Skadelig påvirkning på dyr, planter og mikroorganismer i nærmiljøet kan ikke utelukkes.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Produktet er lett nedbrytbart i naturen.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Dette produktet og dets ingredienser akkumuleres ikke i naturen.

12.4. Mobilitet i jord

Produktet kan blandes med vann og er derfor rørlig i mark og vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert som PBT- eller vPvB-stoff.

12.6. Andre skadevirkninger

Data mangler.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshåndtering for produktet

Produktet er giftig eller helseskadelig og avfall skal derfor, hvis det ikke behandles for å eliminere denne risikoen, anses som farlig gods.

Ta også hensyn til lokale regler for avfallshåndtering.

Gjenvinning av produktet

Små mengder gjenvinnes normalt ikke; For større mengder, kontakt leverandøren.

Transport av avfallet

Klasse J (1) - Stoff klassifisert som skadelig eller irriterende.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Dersom ikke annet angis gjelder opplysninger for hvert av transportmidlene: IMDG (sjøfart), ADR (veitransport), RID (jernbanetransport), ICAO/IATA (luftfart).

14.1. FN-nummer

Ikke klassifisert som farlig gods

14.2. FN-forsendelsesnavn

Ikke aktuelt

14.3. Transportfareklasse(r)

Ikke aktuelt

14.4 Emballasjegruppe

Ikke aktuelt

14.5 Miljøfarer

Ikke aktuelt

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke aktuelt

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke aktuelt

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Ikke aktuelt.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering og kjemikaliesikkerhetsrapport i henhold til 1907/2006 Vedlegg I er ennå ikke utført.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

16a. Informasjon om hvilke endringer som er utført siden den forrige versjonen

Revisjoner av dette dokumentet

Tidligere versjoner

2015-08-06 Produktets sammensetning var endret

2013-03-18 Produktets sammensetning var endret

2012-11-29 Produktets sammensetning var endret

16b. Forklaring av forkortelsene i sikkerhetsdatabladet

Fulltekst for koder for fareklasse og kategori er nevnt i Avsnitt 3

<i>No phys haz</i>	Ikke-tilordnet fysisk fare
<i>Acute Tox 4oral</i>	Akutt giftighet (Kategori 4 svelging)
STOT RE 2	Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering (Kategori 2)
<i>No environmental hazard</i>	Ikke klassifisert som miljøfarlig
Repr 2d	Mistenkes å skade ufødt barn (Kategori 2 Eksponeringsvei ukjent)

Detaljert definisjon av farene nevnt i punkt 3

Acute Tox 4oral

ATE (acute toxicity estimate - anslått verdi for akutt giftighet) 300-2000 mg/kg

Repr 2d

Reproduksjonstoksikum kategori 2 uten spesifikasjon av virkemåte: Mulig fare for fosterskader

STOT RE 2

Stoffer som på grunnlag av bevis fra dyreforsøk kan antas å være skadelige for menneskers helse etter gjentatt eksponering. Stoffene skal klassifiseres i kategori 2 vedrørende spesifikk organtoksisitet (gjentatt eksponering) på grunnlag av observasjoner fra relevante dyreforsøk der betydelige toksiske virkninger av betydning for menneskers helse har kommet frem ved generelt sett moderat eksponering. I unntakstilfeller kan også humane data brukes som bevis for å plassere et stoff i kategori 2

Forklaringer til forkortelser i avsnitt 14

ADR	Europeisk avtale vedrørende internasjonal transport av farlig gods på vei
RID	Reglementet for internasjonal transport av farlig gods med tog
ADN	Den europeiske avtalen om internasjonal transport av farlig gods på indre vannveier
IMDG	IMDG-koden (International Maritime Dangerous Goods Code)
ICAO	International Civil Aviation Organization, Den internasjonale organisasjonen for sivil luftfart (ICAO, 999 University Street, Montreal, Quebec H3C 5H7, Canada)
IATA	Den internasjonale lufttransportforeningen

16c. Kildene til de viktigste data brukt ved utarbeidningen av sikkerhetsdatabladet

Datakilder

Primærdata for beregning av farene har først og fremst blitt hentet fra den offisielle europeiske klassifikasjonslisten, 1272/2008 Vedlegg I, oppdatert til 2016-11-29.

Der slike oppgaver mangler, ble det i andre hånd brukt den dokumentasjonen som ligger til grunn for den offisielle klassifiseringen, f.eks. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hånd ble informasjonen fra ansette internasjonale kjemikalieforetak brukt, og i fjerde fra annen tilgjengelig informasjon, f.eks. fra andre leverandørers sikkerhetsdatablader eller fra ideelle organisasjoner, der en ekspertbedømmelsen har blitt foretatt av kildens troverdighet. Hvis pålitelig informasjon ikke finnes til tross for dette, har farene blitt bedømt av ekspertise på grunnlag av kjente farer fra lignende stoffer, der prinsippene i 1907/2006 og 1272/2008 har blitt fulgt.

Fulltekst for forskrifter som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet

- 2015/830 Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring i forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006
- 89/391 Europaparlaments- og rådsdirektiv 89/391/EF
- 98/24 Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/24/EF
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF Vedlegg I

16d. Metoder for å evaluere opplysningene det blir henvist til i 1272/2008 Artikkel 9 som brukes ved klassifiseringen

Beregningen av farene med denne blandingen er gjort som en samveid bedømmelse med hjelp av en ekspertbedømmelse i samsvar med 1272/2008 Vedlegg I, der all tilgjengelig informasjon som kan ha betydning for å fastsette farene med blandingen veies sammen, og i samsvar med 1907/2006 Vedlegg XI.

16e. En liste over relevante fareangivelser og sikkerhetssetninger

Fulltekst for faresetninger i henhold til GHS/CLP er nevnt under avsnitt 3

- H302 Farlig ved svelging
- H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering
- H361d Mistenkes for å kunne gi fosterskader

16f. Råd om passende opplæring for ansatte for å beskytte menneskers helse og miljøet

Advarsel om feil bruk

Dette produktet kan forårsake skader ved feil bruk. Produsenten, distributøren eller leverandøren er ikke ansvarlig for skader som skyldes annen bruk enn den som produktet er ment for.

Annen relevant informasjon

Informasjon om dokumentet

Dette sikkerhetsdatabladet er produsert og kontrollert av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se